
Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 1/3, 108-116

1957

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Naczelna Rada Adwokacka większością głosów przyjęła proponowaną wyżej uchwałę wraz z porawką zgłoszoną przez adw. Buchałę, a dotyczącą udzielania zezwoleń dopiero po odbyciu połowy aplikacji.

3) Zagadnienie spraw dotyczących członków rad adwokackich.

Poruszone przez adw. Deka zagadnienie, czy sprawy te powinny być rozstrzygane przez radę adwokacką, której członkiem jest dany adwokat, czy też przez inną radę — postanowiono przekazać do opracowania Wydziałowi Wykonawczemu Naczelnej Rady Adwokackiej.

4) Sprawa udziału adwokatury w walce o praworządność.

Adw. Pocij zwraca uwagę na to, że adwokatura nie zabiera głosu w chwili obecnej, kiedy toczy się walka o praworządność, wywiera się nacisk na sądownictwo oraz żąda się szerokiego stosowania trybu doraźnego. Wydaje się, że Naczelna Rada Adwokacka nie powinna nad tymi sprawami przechodzić do porządku dziennego.

Na wniosek adw. Buchały powzięto następującą uchwałę:

Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej zaleca dziekanom, aby na swym terenie niezwłocznie wszczęli akcję zmierzającą do dalszej demokratyzacji życia i praworządności.

5) Podziękowanie Wiceministrowi Sadurskiemu.

Jednomyślnie powzięto uchwałę wyrażającą podziękowanie Wiceministrowi Franciszkowi Sadurskiemu za jego długoletnią pracę w charakterze Sekretarza Naczelnej Rady Adwokackiej.

6) Regulamin lustracji zespołów adwokackich.

Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej zleciło Wydziałowi Wykonawczemu opracowanie nowego regulaminu lustracji zespołów adwokackich.

B. Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

1. TRYB ZASKARŻANIA POSTANOWIEŃ RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO W SPRAWIE UMORZENIA DOCHODZENIA *)

(Uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 15 marca 1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z zażalenia ob. X na postanowienie rzecznika dyscyplinarnego Rady Adwokackiej w A o umorzeniu dochodzenia p-ko adw. Z,

postanowił:

sprawę przekazać Radzie Adwokackiej w A w celu rozważenia zasadności postanowienia rzecznika dyscyplinarnego i — w razie podjęcia uchwały zatwierdzającej

*) Por. „Biuletyn” Naczelnej Rady Adwokackiej nr 3, str. 95.

to postanowienie — przedstawienia sprawy wraz z zażaleniem Naczelnej Radzie Adwokackiej, która potraktuje to zażalenie jako odwołanie od uchwały Rady Adwokackiej.

Uzasadnienie

Rzecznik dyscyplinarny Rady Adwokackiej w A przedstawił Naczelnej Radzie Adwokackiej zażalenie ob. X na postanowienie Rzecznika z dnia 31.XII. 1956 r. umarzające dochodzenie dyscyplinarne przeciwko adw. Z.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

Zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14.VIII.1950 r. o organizacji władz powołanych do prowadzenia dochodzeń i orzekania w sprawach dyscyplinarnych adwokatów oraz o trybie postępowania dyscyplinarnego (Dz. U. Nr 35/320) rzecznik dyscyplinarny działa z ramienia Rady Adwokackiej, która go wyznaczyła. Rzecznik dyscyplinarny nie jest więc instancją równoległą do Rady, nie ma przeto podstaw do traktowania jego postanowień jako zaskarżalnych do Naczelnej Rady Adwokackiej, która rozpoznaje odwołania od uchwał rad adwokackich.

Z drugiej strony — wobec tego, że postanowienia rzecznika kończące postępowanie muszą ulegać kontroli w wypadku zaczepienia ich przez osoby zainteresowane — postulatowi temu stanie się zadość, jeżeli zażalenie na postanowienie rzecznika spowoduje powzięcie przez Radę uchwały zatwierdzającej to postanowienie lub uchylającej je i polecającej uzupełnienie dochodzenia bądź też wniesienie aktu oskarżenia. W razie zatwierdzenia postanowienia zażalenie wniesione przez zainteresowanego powinno być potraktowane jako odwołanie od tej uchwały i przedstawione Naczelnej Radzie Adwokackiej do rozpoznania.

Z przytoczonych wyżej względów Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej postanowił jak wyżej.

2. WPIS NA LISTĘ ADWOKATÓW OSÓB ZWOLNIONYCH DECYZJĄ MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI OD ODBYCIA APLIKACJI ADWOKACKIEJ I EGZAMINU

(Uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 29 marca 1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu pisma Rady Adwokackiej w B z dnia 2 marca 1957 r. w sprawie wpisu na listę adwokatów osób zwolnionych w 1953 r. decyzją Ministra Sprawiedliwości od odbycia aplikacji adwokackiej i egzaminu,

postanowił:

wyjaśnić, co następuje:

Z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 19 listopada 1956 r. o zmianie ustawy o ustroju adwokatury (Dz. U. Nr 54, poz. 248) może być wpisany na listę adwokatów tylko ten, kto odbył przepisana aplikację adwokacką zakończoną egzaminem adwokackim (art. 40 ust. 1 pkt 5 ustawy o u. a. w brzmieniu tekstu jedn.), lub ten,

do kogo te wymagania nie stosują się z mocy ustawy (art. 41, 42 i 96 ustawy o u. a.). Wynika stąd, że decyzja Ministra Sprawiedliwości, która na zasadzie obowiązującego przed nowelą przepisu art. 46 ustawy z 1950 r. o u. a. zwalniała od wymagań aplikacji adwokackiej i egzaminu adwokackiego, nie może po dniu wejścia noweli w życie być podstawą wpisu na listę adwokatów. Spośród zwolnień udzielonych przed nowelą przez Ministra Sprawiedliwości na zasadzie nie obowiązującego już obecnie art. 46 ustawy z 1950 r. o u. a. zachowały moc do dnia 31 grudnia 1957 r. tylko zezwolenia dopuszczające do egzaminu adwokackiego bez odbycia aplikacji adwokackiej, o ile nie zastrzeżono w nich wcześniejszego terminu poddania się egzaminowi (art. 4 ust. 3 noweli do ustawy o u. a.).

Zastosowanie przedstawionych wyżej zasad prawnych do konkretnego wypadku wskazanego w piśmie Rady Adwokackiej w B prowadzi do konkluzji, że decyzja Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 maja 1953 r., zwalniająca ubiegającego się obecnie o wpis od wymagań odbycia aplikacji adwokackiej i egzaminu adwokackiego, nie może już być podstawą wpisu na listę adwokatów.

3. UCHYLANIE PRAWOMOCNYCH ORZECZEŃ DYSCYPLINARNYCH

(Uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 26 kwietnia 1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu podania b. aplikanta adwokackiego Y z dnia 11 grudnia 1956 r. o uchylenie orzeczeń Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej w C i Wyższej Komisji Dyscyplinarnej, skazujących go na łączną karę wydalenia z adwokatury,

postanowił:

podanie b. apl. adw. Y pozostawić bez uwzględnienia.

Uzasadnienie

Były aplikant adwokacki Y wniósł do Ministra Sprawiedliwości podanie, prosząc o uchylenie orzeczenia Wyższej Komisji Dyscyplinarnej z dnia 28 grudnia 1955 r., mocą którego Wyższa Komisja Dyscyplinarna zatwierdziła orzeczenie Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej w C z dnia 9 maja 1955 r., wymierzające Y łączną karę wydalenia z adwokatury. Podanie powyższe Ministerstwo Sprawiedliwości przestało Naczelnej Radzie Adwokackiej do rozpoznania według właściwości.

W podaniu swym Y twierdzi, że orzeczenie o wydaleniu go z adwokatury wymierza karę niewspółmierną do stopnia jego przewinień i „mogło tylko powstać w warunkach moralnego zakłamania i materialnego wykańczania ludzi jako charakterystyczny przejaw metody rządzenia w ubiegłej epoce”.

Mając na względzie, że uchylenie prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych nie leży w zakresie właściwości Ministra Sprawiedliwości (art. 6 ustawy o ustr. adw.), ani Naczelnej Rady Adwokackiej, która władna jest jedynie uchylić uchwałę Rady Adwokackiej sprzeczną z prawem lub interesem publicznym (art. 38 ust. 1 ustawy

o ustr. adw.), że wprowadzie art. 93 ust. 1 przewiduje, iż Minister Sprawiedliwości, Prokurator Generalny i Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej mogą w ciągu 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wnieść rewizję z powodu pogwałcenia istotnych przepisów prawa lub oczywistej niesłuszności orzeczenia, to jednak wobec braku wyraźnej dyspozycji w przepisach ustawy nie może być mowy o zastosowaniu art. 93 ust. 1 do orzeczeń, które uprawomocniły się przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 listopada 1956 r., zmieniającej ustawę z dnia 27 czerwca 1950 r. o ustroju adwokatury. W tym stanie rzeczy, nie wchodząc w merytoryczną ocenę podania ob. Y, należy dojść do wniosku, że wniesione przezeń podanie nie może być uwzględnione tak z braku właściwości, jak i z braku podstawy prawnej do wniesienia rewizji.

4. ZAKRES ZWIERZCHNIEGO NADZORU NAD DZIAŁALNOŚCIĄ ADWOKATURY (ART. 6 USTAWY O USTROJU ADWOKATURY)

(Uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 czerwca 1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu pisma Rady Adwokackiej w D z dnia 9 maja 1957 r. w sprawie adw. W,

postanowił:

przedstawić akta sprawy Obywatelowi Ministrowi Sprawiedliwości z wnioskiem o uchylenie decyzji Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 marca 1957 r.

Uzasadnienie

Ob. W został uchwałą Rady Adwokackiej w D z dnia 8 grudnia 1955 r. skreślony z listy adwokatów. Uchwała ta została w dniu 8 grudnia 1956 r. zatwierdzona w toku instancji i tym samym stała się prawomocna.

Dnia 26 listopada 1956 r. ob. W złożył do Ministra Sprawiedliwości podanie z prośbą o anulowanie skreślenia go z listy.

Ministerstwo Sprawiedliwości, zgodnie z opinią Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 1 lutego 1957 r., przekazało to podanie w dniu 5 marca 1957 r. Radzie Adwokackiej w D do merytorycznego rozpatrzenia — przy potraktowaniu tego podania jako nowego wniosku o wpis na listę adwokatów.

Zanim jednak Rada Adwokacka w D zdołała przystąpić do rozpoznania tego podania w sensie wskazanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości, wydana została decyzja Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 marca 1957 r. uchylająca prawomocną uchwałę o skreśleniu ob. W z listy adwokatów.

Wydanie tej decyzji nastąpiło z naruszeniem przepisów ustawy o ustroju adwokatury.

Organizacja adwokatury opiera się na samorządzie zawodu działającym przez organa adwokatury. Według art. 6 ustawy o u. a. Minister Sprawiedliwości uchyla uchwały organów adwokatury jedynie wówczas, gdy uchwała jest sprzeczna z prawem lub interesem publicznym.

Decyzja z dnia 21 marca 1957 r. nie wskazuje na żadną sprzeczność uchwały z prawem lub interesem publicznym. Motywacja decyzji zamyka się w jednym zdaniu: „W związku z pismem ob. W z dnia 26.II.1957 r. ponownie przeanalizowałem całokształt sprawy i doszedłem do przekonania, że należy uchylić decyzje wymienione na wstępie i sprawę jego wykroczenia przekazać do dyscyplinarnego postępowania”.

Takie stanowisko rozszerza zwierzchni nadzór Ministra Sprawiedliwości — w stosunku do uchwał organów adwokatury — poza granice określone wyraźnym przepisem art. 6 ustawy o u. a. i jest zaprzeczeniem istoty samorządu adwokackiego, skoro z przysługującego Ministrowi Sprawiedliwości zwierzchniego nadzoru nad działalnością adwokatury wyprowadza się prawo swobodnej zmiany i uchylania wszelkich uchwał samorządowych organów adwokatury.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej uważa za swój obowiązek przedstawić Obywatelowi Ministrowi Sprawiedliwości ten stan rzeczy z wnioskiem o uchylenie decyzji z dnia 21 marca 1957 r., jako nielegalnej ze stanowiska ustawy o ustroju adwokatury.

5. ZAKAZ WYKONYWANIA PRZEZ ADWOKATA PRACY ZAWODOWEJ ZE WZGLĘDU NA ZAJMOWANE STANOWISKO PRACOWNIKA PAŃSTWOWEGO (ART. 3 USTAWY Z 19 LISTOPADA 1956 R. O ZMIANIE USTAWY O USTROJU ADWOKATURY)

(Uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 czerwca 1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania adw. T od uchwały Rady Adwokackiej w D z dnia 16 lutego 1956 r. w sprawie ograniczenia w wykonywaniu zawodu adwokata,

postanowił:

zaskarżoną uchwałę Rady Adwokackiej w D uchylić i sprawę przekazać tejże Radzie do ponownego rozpoznania.

Uzasadnienie

Rada Adwokacka w D uchwałą z dnia 16 lutego 1956 r. orzekła, że adw. T. pozostając na liście adwokatów, podlega zakazowi wykonywania pracy zawodowej adwokata, ponieważ w dniu 31 grudnia 1955 r. był i nadal jest zatrudniony w Ministerstwie Finansów jako radca prawny w III grupie uposażenia, a zatem zajmuje stanowisko, którego nie wolno łączyć z zawodem adwokata.

Od tej uchwały odwołał się adw. T wywodząc, że jego praca w Ministerstwie Finansów ogranicza się wyłącznie do zastępstw przed Sądem Najwyższym i do opiniowania konkretnych spraw lub aktów legislacyjnych oraz że takie czynności radcy prawnego wolno łączyć z zawodem adwokata.

Dodatkowo adw. T złożył pismo Ministerstwa Finansów z dnia 26 lutego 1957 r., według którego jego umowa o pracę z Ministerstwem została z dniem 1 marca

1957 r. zmieniona przez ustalenie obowiązkowego dziennego wymiaru godzin pracy na 3^{1/2} godz. za wynagrodzeniem ryczałtowym w kwocie 1150 zł miesięcznie.

Wydział Wykonawczy zważył, co następuje:

Ocena zasadności zaskarżonej uchwały zależy od rozstrzygnięcia zagadnienia, czy zatrudnienie adw. T w Ministerstwie Finansów należy uznać za zajmowanie stanowiska pracownika państwowego, czy też za pełnienie czynności radcy prawnego. W pierwszym wypadku zachodzi niepołączalność stanowiska pracownika państwowego z zawodem adwokata (art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy o u. a.), przy czym, gdy chodzi o adwokata już wpisanego na listę, obowiązuje zakaz wykonywania pracy zawodowej adwokata z mocy art. 3 ustawy z dnia 19 listopada 1956 r. o zmianie ustawy o u. a., natomiast w drugim wypadku zachodzi dopuszczalność łączenia z zawodem adwokata czynności radcy prawnego we władzach państwowych (art. 56 ust. 3), jednakże z ograniczeniem przewidzianym w art. 57 ust. 2.

Ustawa o u. a. nie wskazuje decydujących kryteriów dla odróżnienia stanowisk pracownika państwowego od zatrudnienia polegającego na pełnieniu czynności radcy prawnego we władzach państwowych. Wobec tego należy ustalić te kryteria w drodze wykładni ustawodawstwa dotyczącego pracowników państwowych.

Według ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. z 1949 r. Nr 11, poz. 72) pracownikiem państwowym jest osoba, której stosunek służbowy zawiązuje się przez mianowanie (art. 3). Pracownik państwowy składa przepisane ślubowanie służbowe (art. 15) i podlega odpowiedzialności służbowej (art. 66 i n.).

Również ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 39) uważa za pracowników państwowych tych pracowników, którzy podlegają ustawie o państwowej służbie cywilnej (art. 2 ust. 1 pkt 1). Według art. 39 ustawy uposażeniowej pracownicy zatrudnieni w urzędach na podstawie umów o pracę nie są pracownikami państwowymi, a tylko ich wynagrodzenie określone w umowie o pracę nie może być wyższe od uposażenia wraz z dodatkami, jakie przewidziane jest w przepisach uposażeniowych wydanych dla pracowników państwowych.

To samo stanowisko zajmuje dekret z dnia 14 maja 1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. Nr 22, poz. 139). Art. 9 tego dekretu traktuje wprawdzie pracownika kontraktowego piastującego stanowisko urzędnika na równi z mianowanym pracownikiem państwowym, ale tylko pod względem obciążeń z tytułu podatków i innych opłat publicznoprawnych oraz pod względem korzystania z wszelkich świadczeń.

Ten stan prawny wskazuje na to, że za pracownika państwowego, z którego stanowiskiem nie wolno w myśl art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy o u. a. łączyć zawodu adwokata, należy uważać tylko mianowanego pracownika państwowego podlegającego ustawie o państwowej służbie cywilnej i że tylko do takiego pracownika stosował się nie obowiązujący już przepis art. 123 ustawy o u. a., zastąpiony obecnie przez art. 3 ustawy z dnia 19 listopada 1956 r. o zmianie ustawy o ustroju adwokatury (Dz. U. Nr 13, poz. 74).

Pośród kontraktowych pracowników zatrudnionych we władzach (organach) państwowych należy ze stanowiska ustawy o u. a. rozróżnić dwie kategorie: radców prawnych i wszystkich pozostałych pracowników kontraktowych.

Adwokat, który jest kontraktowym radcą prawnym we władzach (organach) państwowych, nie podlega zakazowi wykonywania pracy zawodowej adwokata. Natomiast stosuje się do niego ograniczenie przewidziane w art. 57 ust. 2 ustawy o u. a., a polegające na tym, że w wykonywaniu pracy zawodowej adwokata nie wolno podejmować się udzielania pomocy prawnej osobie fizycznej lub przedsiębiorstwu nie uspołecznionemu.

Wszyscy pozostali kontraktowi pracownicy zatrudnieni we władzach (organach) państwowych objęci są zakazem łączenia tych stanowisk z zawodem adwokata z mocy art. 57 ust. 1 ustawy o u. a. Według tego przepisu adwokatowi nie wolno objąć stanowiska kolidującego z wykonywaniem zawodu adwokata. Takim stanowiskiem jest stanowisko kontraktowanego pracownika w organach państwowych nie będące radcostwem prawnym, ponieważ po pierwsze — absorbuje adwokata w rozmiarach uniemożliwiających mu należyte oddanie się prawidłowemu wykonywaniu zawodu adwokata, a po wtóre — stwarza dla adwokata sytuację kolizyjną, bo uzasadniającą możliwość podejrzeń o stronniczość w urzędowaniu i o materialne wykorzystywanie stanowiska urzędniczego dla celów wykonywania zawodu adwokata.

Rada Adwokacka powzięła w sprawie adw. T zaskarżoną uchwałę, opierając się wyłącznie na jego oświadczeniu w ankiecie personalnej: „radca prawny III gr. upos.”, bez rozważenia powyższych okoliczności, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Przy ponownym rozpatrzeniu sprawy należy ustalić, czy adw. T jest mianowanym, czy też kontraktowanym pracownikiem Ministerstwa Finansów, ewentualnie — czy jest tylko radcą prawnym, tj. czy istotnie treść jego pracy w Ministerstwie polega na pełnieniu czynności radcy prawnego, a więc na udzielaniu pomocy prawnej w rozumieniu art. 45 ustawy o u. a., czyli na zastępstwie sądowym, na udzielaniu opinii prawnych i na opracowywaniu aktów prawnych. Zależnie od wyniku tych ustaleń należy zastosować do adw. T zakaz wykonywania pracy zawodowej adwokata z mocy art. 3 ustawy z dnia 19 listopada 1956 r. lub z mocy art. 57 ust. 1 ustawy o u. a., bądź też tylko ograniczenie w wykonywaniu zawodu adwokata z mocy art. 57 ust. 2 ustawy o u. a.

Rozróżnienie to ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż adwokatowi T — jeżeli, jak twierdzi, pełni on w Ministerstwie Finansów z mocy umowy o pracę tylko czynności radcy prawnego — wolno wykonywać pracę zawodową adwokata z wyłączeniem jedynie udzielania pomocy prawnej osobom fizycznym i przedsiębiorstwom nie uspołecznionym.

6. WYKONYWANIE PRZEZ ADWOKATA PRAKTYKI W POBLIŻU MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ MAŁŻONEK ADWOKATA ZAJMUJE STANOWISKO PROKURATORA

(Uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 czerwca 1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy ze skragi adw. U na Dziekana Rady Adwokackiej w E i po wysłuchaniu wyjaśnień tegoż Dziekana,

postanowił:

skargę adw. U pozostawić bez uwzględnienia.

Z uzasadnienia:

(...) Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:
Adwokat powinien w zasadzie zwracać się w sprawach zawodowych do swojej władzy korporacyjnej. Jeżeli zwraca się do innych instancji, np. do Pierwszego Sekretarza Komitetu Centralnego PZPR, to powinien przedstawić całokształt okoliczności sprawy, a nie tylko ich urywki, i to często nieistotne. W sprawie adw. U nie jest istotne, czy na egzaminie adwokackim Dziekan odezwał się, że któraś z koleżanek musi paść ofiarą, jak też nie jest istotne ogólne twierdzenie, że Dziekan zatruwa jej życie, natomiast istotne jest, że adw. U jest żoną szefa prokuratury powiatowej w L. A ten właśnie podstawowy w sprawie fakt adw. U zataiła i przed Pierwszym Sekretarzem KC PZPR, i przed Naczelną Radą Adwokacką. Fakt ten jest podstawowym momentem dla rozważenia, czy postępowanie Dziekana Rady Adwokackiej w E i całej Rady w stosunku do adw. U jest słuszne.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej uważa postępowanie Rady i Dziekana w E, zmierzające do uzdrowienia atmosfery przez rozdzielenie siedziby urzędowej prokuratora od siedziby adwokata będącego małżonkiem tego prokuratora, za słuszne i mające na widoku dobro adwokatury jako całości.

W tym względzie starania organów adwokatury powinny być jak najbardziej energiczne, intensywne i nieustępliwe. Jest bowiem bardzo szkodliwe dla adwokatury, żeby klienci zgłaszali się do poszczególnych adwokatów nie z powodu ich walorów zawodowych, ale z powodu pokrewieństwa i stosunków z członkami sądownictwa lub prokuratury. Pod tym względem stanowisko Rady Adwokackiej i Dziekana w E wobec adw. U nie budzi żadnych zastrzeżeń. Ona sama powinna zrozumieć delikatną sytuację, w jakiej się znajduje, wykonując zawód w miejscowości oddalonej o 36 km od siedziby urzędowej męża będącego szefem prokuratury powiatowej. Ona sama też powinna ułatwić Radzie rozwiązanie tej delikatnej sytuacji. Tymczasem adw. U w ogóle zaprzeczyła, jakoby władze prokuratorskie zaleciły obranie przez nią tylko jednego kierunku praktyki adwokackiej (cywilnej), jeżeli chce, by mąż jej pełnił w pobliżu funkcje prokuratora powiatowego. Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej stoi na stanowisku, że adw. U o powyższym zaleceniu władz prokuratorskich wiedziała. Prokurator wojewódzki X nie oświadczyłby Dziekanowi Rady Adwokackiej, że takie zalecenie zostało obu małżonkom U zakomunikowane, gdyby nie miało ono miejsca. Zatajenie tego faktu przez adw. U jest rzeczą wysoce niewłaściwą, w szczególności we wzajemnych stosunkach między adwokatem a jego naczelną władzą samorządową.

W kwestii zalecenia ze strony władz prokuratorskich, aby adw. U zajmowała się wyłącznie praktyką cywilną, jeśli jej mąż ma być w pobliżu prokuratorem powiatowym, Rada Adwokacka i Dziekan zajęli stanowisko właściwe. Zalecenie bowiem władz prokuratorskich może być życiowo słuszne pod warunkiem, że będzie ono lojalnie wykonywane, jednakże nie ma ono oparcia w prawie, w szczególności w ustawie o ustroju adwokatury, dlatego też zalecenie to nie rozwiązuje wspomnianej wyżej delikatnej sytuacji adw. U. Słuszne tedy są perswazyje i sugestie tak

Rady Adwokackiej, jak i Dziekana w stosunku do adw. U, by przeniosła ona dobrowolnie swą siedzibę do miejscowości dalej położonej od urzędowej siedziby jej męża.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej nie sądzi, by ta forma perswazji przerodziła się w wywieranie jakiegokolwiek przymusu czy nacisku bądź groźby, dając natomiast w zupełności wiary pisemnym i ustnym wyjaśnieniom Dziekana Rady Adwokackiej w E, zgodnym ze znaną Naczelnej Radzie Adwokackiej sytuacją na miejscu, i z tych względów postanowił jak wyżej.

C. Pismo do Ministra Sprawiedliwości w sprawie wpisu na listę adwokatów

Naczelna Rada Adwokacka w dniu 21 maja 1957 r. wysłała do Ministra Sprawiedliwości pismo następującej treści:

Wykonując uchwałę Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 30 marca 1957 r., zwracamy się do Obywatela Ministra z wnioskiem o uregulowanie w trybie zarządzenia zagadnienia dopływu nowych kadr do adwokatury w roku 1957.

Dotychczasowa praktyka wpisów na listę adwokatów — zarówno przez Rady Adwokackie, jak i Ministerstwo Sprawiedliwości — spowodowała przeludnienie adwokatury ze wszystkimi ujemnymi konsekwencjami tego zjawiska tak w dziedzinie stosunków materialnych, jak i etycznych.

Od dłuższego już czasu Naczelna Rada Adwokacka zwracała się do Ministra Sprawiedliwości, by zechciał skorzystać z przysługującego Mu na podstawie art. 9 ustawy o ustroju adwokatury prawa oznaczenia liczby adwokatów dla poszczególnych izb adwokackich, starania te jednak pozostały bez wyniku.

Obecnie, kiedy sytuacja adwokatury stała się niezwykle poważna, kiedy według publikowanych materiałów 76% ogółu adwokatury nie osiąga minimum egzystencji, kiedy powszechnie stwierdza się „nadwyżkę” 1.000 adwokatów — konieczne jest przedsięwzięcie kroków mających na celu zahamowanie postępującego kryzysu adwokatury.

Wspomniana na wstępie uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 30 marca 1957 r. proponuje ustalenie ogólnej liczby wpisów na listę adwokatów w roku 1957 na 3% aktualnego stanu liczbowego adwokatów w Polsce, tj. w liczbie bezwzględnej na 160 osób. Liczba ta obejmuje wszystkie wpisy, tj. zarówno aplikantów, jak i osoby zwolnione z magistratury.

Ustalona liczba 160 wpisów zakłada systematyczny wzrost ogólnej liczby adwokatów, gdyż według danych statystycznych rocznie ubywa z szeregów adwokatury około 100 osób (śmierć i inne przyczyny skreślenia z listy adwokatów). W tej sy-